

5. óra

SZÖVEGFELDOLGOZÁS II.

CÉL: az önálló szövegfeldolgozás lépéseinek elsajátítása

Az órán az *Always Coca-Cola* című szöveget dolgozzuk fel. A mellékletben megtalálható ennek – a diákok számára készített – tagolatlan, alcímek nélküli; tagolt, alcímek nélküli és tagolt, alcímeket is tartalmazó változata is.

Eszközök:

- Csoportalkotáshoz képek kinyomtatva.
- Tagolatlan, alcímek nélküli szöveg kinyomtatva (annyi példányban, ahány csoport van).
- A tagolt, alcímek nélküli szöveg kivetítve vagy kinyomtatva (annyi példányban, ahány csoport van).
- Az eredeti szöveg (tagolva, címekkel) kivetítve vagy kinyomtatva (elég egy tanári példány).
- A gondolattérkép című Power Point kivetítve.
- Csomagolópapírok a gondolattérképekhez.
- Filctollak a gondolattérképekhez.
- A mellékelt „SZÖVEGFELDOLGOZÁS LÉPÉSEI” kinyomtatva.

1. Csoportalkotás (3 perc)

A tanár szabadon választott technikával ossza 4 fős csoportokra az osztályt!

Ötlet: 5 különböző Coca-Cola képet (1. a mellékletben) 4 darabra kell vágni (persze osztálylétszámtól függően ez a szám változtatható), azok kerülnek egy csoportba, akik össze tudnak rakni darabjaikból egy képet.

2. A szöveg felolvasása (3 perc)

A tanár felolvassa a szöveget (cím és alcímek nélkül).

3. Címadás (4 perc)

Minden csoport találjon ki egy címet az elhangzott szövegnek, és egy-egy szószóló indokolja meg a választást! A tanár utána elárulja az eredeti címet.

4. Gondolati egységekre tagolás (7 perc)

A csoportok a kiosztott fénymásolt papíron tagolják gondolati egységekre a szöveget! Fontos előtte tisztázni, hogy egy egységbe a tartalmilag szorosan összefüggő mondatok tartoznak.

Ezután a tanár kivetíti az eredeti szöveget, ha erre nincs lehetőség, szóban mondja el az eredeti szöveg szerkezeti egységeinek határait! Hasonlítsuk össze az eredeti és a diákok által jelölt részeket!

5. Alcímek adása (7 perc)

A tanár minden csoportnak osszon a tagolt, alcímek nélküli szövegből!

Minden csoport adjon címetek az eredeti gondolati egységeknek!

Ezután a tanár mutassa meg (mondja el) az eredeti alcímeket, és hasonlítsák össze a diákok ötleteivel!

6. Kulcsszavak kigyűjtése (5 perc)

Brainstorming-szerűen (ha a fogalmat nem ismerik, előtte tisztázzuk!) gyűjtsenek a diákok kulcsszavakat a szövegből, kerüljenek fel a táblára azok, melyeket mindenki elfogad!

7. Gondolattérkép készítése (11 perc)

A gondolattérkép technikájának ismertetése: a táblára rajzolva (szempontok a mellékletben) vagy kivetítve (a vetítés melléklve).

Minden csoport készítsen egy gondolattérképet csomagolópapírra, a táblán található kulcsszavak segítségével. Ezeket óra végén a tanár szedje be, mert a következő óra elején ezek segítségével kell felidézni a szöveg tartalmát.

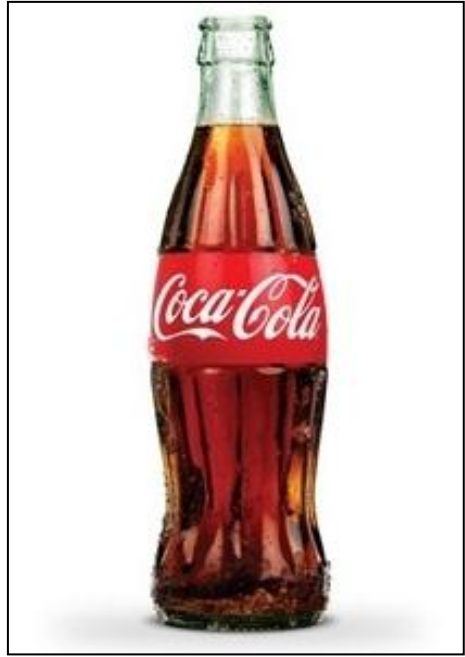
Megjegyzés: Ha a gondolattérkép technikájának ismertetése túl sok időt vesz igénybe (ez attól függ, mennyire ismerősek ezek az ismeretek az osztálytanulói számára), akkor a gondolattérképek elkészítését egyéni feladatként házi feladatnak adjuk fel!

8. Megbeszélés (5 perc)

Érdeemes megbeszélni, hogy a diákok szerint

- hogyan segítik a bekezdések és az alcímek a megértést;
- miért fontos egy szöveg feldolgozásánál
 - látni a logikai összefüggéseket,
 - a lényegét kiemelni,
 - vázlatot/gondolattérképet készíteni.

Azoknak, akik szeretnék, adjunk „ajándékba” a mellékelt SZÖVEGFELDOLGOZÁS LÉPÉSEI című lapból!

Meglepő, milyen régi és érdekes a mai Coca- és Pepsi-Cola története. 1884-ben egy John Stith Pemberton (1831-1888) nevű amerikai patikus-illatszerész készített először szirupfélét a Dél-Amerikai kokacserje leveleiből, kóladióból, cukor és karamell hozzáadásával. A Colára – születésének évében – Pemberton 73 dollár 96 cent értékben adott fel hirdetéseket, tiszta profitja pedig ugyanebben az évben 160 dollárra rúgott. Pemberton nem sokkal később meghalt. Örököseitől ezután egy Asha Chandler nevű atlantai patikus vásárolta meg a kólaszirup titkát és 1888-ban megalapította a Coca-Cola Corporation-t. Egy amerikai legenda szerint a Coca-Cola azután lett előbb milliós, majd milliárdos vállalkozás, amikor egy ismeretlen férfi 50000 dollárt kért a gyártóktól – egy kétszavas jó tanács ellenében. Miután megkapta az 50000 dolláros csekket (ami igencsak nehezen hihető), a névtelen reklámszeni tömören csak ennyit mondott: Bottle it! – magyarul: palackozni! Addig ugyanis a szirupból csak egy ujjnyit töltöttek a vendég poharába, a csapos pedig szódavizet adagolt az édes-nyúlós-ragadós sziruphoz. Mindez valószínűleg legenda. A valóság ellenben az, hogy 1899. július 1-jén két chattanoogai üveggyáros, Benjamin Thomas és Joseph Whitehead állt elő a nagy ötlettel: árulják palackozva a szóda- vagy ásványvízzel hígított alapanyagot. Ezen a napon kötött szerződést Chandler és a két üveggyáros üzletember. Az üdítőital neve azóta is Coca-Cola. A Cola történetében nagy pereskedésre is sor került. A Coca-Cola Corporation beperelte Pepsi nevű versenytársát, amiért állítólag az ellopta volna a „Cola” védett márkanévet. Csakhogy a sokmilliós kártérítési per felvonultatott igazságügyi szakértői eskü alatt vallották, hogy nemcsak a „coca” közkeletű növénynév (a cserje rendszertani neve *Erythroxylon coca*), hanem a „cola” is az (*Cola nitida*). És ezzel végül is a Pepsi-cég megúszta kártérítés nélkül. Manapság a két híres colagyártó cég a világ vezető üdítőital gyártóivá nőttek ki magukat és egymással versenyezve újabb és újabb különleges ízekkel próbálják meghódítani a fogyasztókat.

Allways Coca-Cola

Meglepő, milyen régi és érdekes a mai Coca- és Pepsi-Cola története. 1884-ben egy John Stith Pemberton (1831-1888) nevű amerikai patikus-illatszerész készített először szirupfélét a Dél-Amerikai kokacserje leveleiből, kóladióból, cukor és karamell hozzáadásával. A Colára – születésének évében – Pemberton 73 dollár 96 cent értékben adott fel hirdetéseket, tiszta profitja pedig ugyanebben az évben 160 dollárra rúgott. Pemberton nem sokkal később meghalt. Örököseitől ezután egy Asha Chandler nevű atlantai patikus vásárolta meg a kólaszirup titkát és 1888-ban megalapította a Coca-Cola Corporation-t.

Egy amerikai legenda szerint a Coca-Cola azután lett előbb milliós, majd milliárdos vállalkozás, amikor egy ismeretlen férfi 50000 dollárt kért a gyártóktól – egy kétszavas jó tanács ellenében. Miután megkapta az 50000 dolláros csekket (ami igencsak nehezen hihető), a névtelen reklámzseni tömören csak ennyit mondott: Bottle it! – magyarul: palackozni! Addig ugyanis a szirupból csak egy ujjnyit töltöttek a vendég poharába, a csapos pedig szódavizet adagolt az édes-nyúlós-ragadós sziruphoz.

Mindez valószínűleg legenda. A valóság ellenben az, hogy 1899. július 1-jén két chattanoogai üvegyáros, Benjamin Thomas és Joseph Whitehead állt elő a nagy ötlettel: árulják palackozva a szóda- vagy ásványvízzel hígított alapanyagot. Ezen a napon kötött szerződést Chandler és a két üvegyáros üzletember. Az üdítőital neve azóta is Coca-Cola.

A Cola történetében nagy pereskedésre is sor került. A Coca-Cola Corporation beperelte Pepsi nevű versenytársát, amiért állítólag az ellopta volna a „Cola” védett márkanévet. Csakhogy a sokmillió kártérítési per felvonultatott igazságügyi szakértői eskü alatt vallották, hogy nemcsak a „coca” közkeletű növénynév (a cserje rendszertani neve Erythroxylon coca), hanem a „cola” is az (Cola nitida). És ezzel végül is a Pepsi-cég megúszta kártérítés nélkül. Manapság a két híres colagyártó cég a világ vezető üdítőital gyártóivá nőttek ki magukat és egymással versenyezve újabb és újabb különleges ízekkel próbálják meghódítani a fogyasztókat.

Allways Coca-Cola

Cola-történelem

Meglepő, milyen régi és érdekes a mai Coca- és Pepsi-Cola története. 1884-ben egy John Stith Pemberton (1831-1888) nevű amerikai patikus-illatszerész készített először szirupfélét a Dél-Amerikai kokacserje leveleiből, kóladióból cukor és karamell hozzáadásával. A Colára - születésének évében – Pemberton 73 dollár 96 cent értékben adott fel hirdetésekét, tiszta profitja pedig ugyanebben az évben 160 dollárra rúgott. Pemberton nem sokkal később meghalt. Örökösaitől ezután egy Asha Chandler nevű atlantai patikus vásárolta meg a kólaszirup titkát és 1888-ban megalapította a Coca-Cola Corporation-t.

Drága tanács

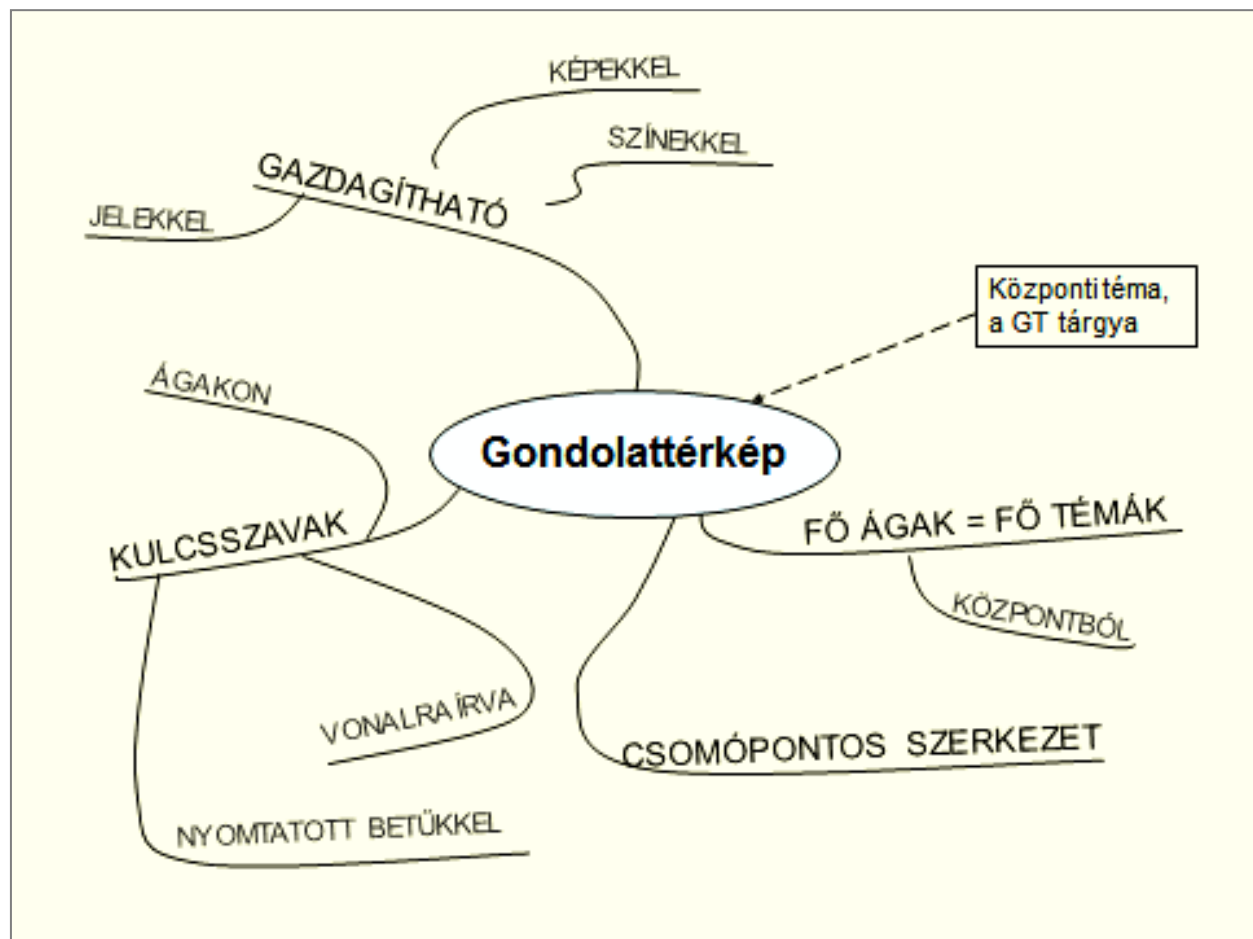
Egy amerikai legenda szerint a Coca-Cola azután lett előbb milliós, majd milliárdos vállalkozás, amikor egy ismeretlen férfi 50000 dollárt kért a gyártóktól – egy kétszavas jó tanács ellenében. Miután megkapta az 50000 dolláros csekket (ami igencsak nehezen hihető), a névtelen reklámzseni tömören csak ennyit mondott: Bottle it! – magyarul: palackozni! Addig ugyanis a szirupból csak egy ujjnyit töltöttek a vendég poharába, a csapos pedig szódavizet adagolt az édes-nyúlós-ragadós sziruphoz.

Legenda és valóság

Mindez valószínűleg legenda. A valóság ellenben az, hogy 1899. július 1-jén két chattanoogai üvegyáros, Benjamin Thomas és Joseph Whitehead állt elő a nagy ötlettel: árulják palackozva a szóda- vagy ásványvízzel hígított alapanyagot. Ezen a napon kötött szerződést Chandler és a két üvegyáros üzletember. Az üdítőital neve azóta is Coca-Cola.

Pepsi kontra Coca

A Cola történetében nagy pereskedésre is sor került. A Coca-Cola Corporation beperelte Pepsi nevű versenytársát, amiért állítólag az ellopta volna a „Cola” védett márkanévet. Csakhogy a sokmilliós kártérítési per felvonultatott igazságügyi szakértői eskü alatt vallották, hogy nemcsak a „coca” közkeletű növénynév (a cserje rendszertani neve Erythroxylon coca), hanem a „cola” is az (Cola nitida). És ezzel végül is a Pepsi-cég megúszta kártérítés nélkül. Manapság a két híres colagyártó cég a világ vezető üdítőital gyártóivá nőttek ki magukat és egymással versenyezve újabb és újabb különleges ízekkel próbálják meghódítani a fogyasztókat.

Elkészítésének szabályai

- ✓ Fektetett A4-es lapot használunk.
- ✓ A témát (címet) középre, bekeretezve írjuk fel.
- ✓ Az alcímek ebből a központból ágaznak ki.
- ✓ Az ágak egy-egy kulcsszót tartalmaznak.
- ✓ A kulcsszavakat nyomtatott nagybetűkkel kell a vonalra írni.
- ✓ A fő ágakhoz kapcsolódhatnak a kevésbé fontos információk, kisebb elágazásokon.
- ✓ Ahol lehet, használjunk színeket, képeket, jeleket!
 - Így érdekesebb, ezért könnyebben megjegyezhető.

A SZÖVEGFELDOLGOZÁS LÉPÉSEI

1. a cím értelmezése
2. tagolás és alcímek áttekintése
3. a kiemelések (vastagon szedettek) elolvasása
4. az illusztrációk értelmezése és elemzése
5. a szöveg elolvasása
6. ismeretlen szavak kikeresése szótárból/internetről
7. lényegkiemelés
 - kulcsszavak keresése
 - vázlat, gondolattérkép készítése
8. a szöveg megértésének ellenőrzése
 - tömörítve elmondani a lényegét
 - kérdéseket feltenni, majd megválaszolni

A SZÖVEGFELDOLGOZÁS LÉPÉSEI

1. a cím értelmezése
2. tagolás és alcímek áttekintése
3. a kiemelések (vastagon szedettek) elolvasása
4. az illusztrációk értelmezése és elemzése
5. a szöveg elolvasása
6. ismeretlen szavak kikeresése szótárból/internetről
7. lényegkiemelés
 - kulcsszavak keresése
 - vázlat, gondolattérkép készítése
8. a szöveg megértésének ellenőrzése
 - tömörítve elmondani a lényegét
 - kérdéseket feltenni, majd megválaszolni

